

Απόφαση 294 / 2018 (Α1, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ)

Αριθμός 294/2018

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Α1' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Βασίλειο Πέππα, Προεδρεύοντα Αρεοπαγίτη (κωλυομένου του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου Γεράσιμου Φουρλάνου), Γεώργιο Λέκκα, Αθανάσιο Καγκάνη, Ιωάννη Μπαλιτσάρη και Θωμά Γκατζογιάννη, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του, στις 6 Μαρτίου 2017, με την παρουσία και του Γραμματέα Γεωργίου Φιστούρη για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Της αναιρεσείουσας: Ανώνυμης Τραπεζικής Εταιρείας με την επωνυμία "...." πρώην "...", που εδρεύει στην ... και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Φώτιο Σαρρή και κατέθεσε προτάσεις.

Του αναιρεσιβλήτου: Δ. Ν. του Α., κατοίκου ..., ο οποίος δεν παραστάθηκε στο ακροατήριο.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 18/4/2006 αγωγή του ήδη αναιρεσιβλήτου, που κατατέθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Λάρισας. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 363/2007 μη οριστική και 315/2010 οριστική του ίδιου Δικαστηρίου και 359/2014 του Τριμελούς Εφετείου Λάρισας. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητεί η αναιρεσείουσα με την από 25/6/2015 αίτησή της.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο Εισηγητής Αρεοπαγίτης Θωμάς Γκατζογιάννης ανέγνωσε την από 24/2/2017 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε την απόρριψη των λόγων της αίτησης αναίρεσης. Ο πληρεξούσιος της αναιρεσείουσας ζήτησε την παραδοχή της αιτήσεως και την καταδίκη του αντίδικου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από την .../30.12.2016 έκθεση επιδόσεως της δικαστικής επιμελήτριας του Πρωτοδικείου Λάρισας Μ. Π., την οποία προσκομίζει και επικαλείται η αναιρεσείουσα, προκύπτει ότι ακριβές αντίγραφο της από 25.6.2015 αίτησης αναίρεσης, με πράξη ορισμού δικασίμου της αναφερόμενης στην αρχή της παρούσας και κλήση για να παραστεί κατά τη συζήτηση αυτής στην ορισθείσα δικασίμο, επιδόθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα, με επιμέλεια της

αναιρεσείουσας, στον αναιρεσίβλητο. Ο τελευταίος, όπως προκύπτει από τα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά συνεδριάσεως, δεν παρέστη κατά την ως άνω νομίμως ορισθείσα δικάσιμο, όταν η υπόθεση εκφωνήθηκε για συζήτηση, κατά τη σειρά της από το οικείο πινάκιο. Επομένως, πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 576 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ, να ερευνηθεί η υπόθεση παρά την απουσία του ως άνω αναιρεσίβλητου.

Με την κρινόμενη αίτηση αναίρεσης προσβάλλεται η αντιμωλία των στην παρούσα δίκη διαδικών εκδοθείσα κατά την τακτική διαδικασία 359/2014 τελεσίδικη απόφαση του Τριμελούς Εφετείου Λάρισας, η οποία, μετά την παραδοχή, ως κατ' ουσίαν βάσιμη, της έφεσης που είχε ασκήσει ο αναιρεσίβλητος κατά της 315/2010 οριστικής απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λάρισας, με την οποία είχε απορριφθεί, ως απαράδεκτη, λόγω αοριστίας, η ασκηθείσα από αυτόν εναντίον της αναιρεσείουσας από 18.4.2006 αγωγή του, για καταβολή αποζημίωσης από την εκτιθέμενη αντισυμβατική, αλλά και αδικοπρακτική, συμπεριφορά της, κατά τη λειτουργία της μεταξύ τους σύμβασης πίστωσης δι' ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού, καθώς και χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης, εξαφάνισε την πρωτόδικη απόφαση και δικάζοντας επί της αγωγής, δέχθηκε αυτήν ως εν μέρει βάσιμη κατ' ουσίαν και υποχρέωσε την αναιρεσείουσα να καταβάλει σ' αυτόν το ποσό των 55916,69 ευρώ, με το νόμιμο τόκο. Η αναίρεση ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα (άρθρα 495 και 564 παρ. 3 ΚΠολΔ).

Κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αρ. 1 ΚΠολΔ, αναίρεση επιτρέπεται μόνον αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών. Ο κανόνας δικαίου παραβιάζεται, αν δεν εφαρμοστεί, ενώ συνέτρεχαν οι πραγματικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή του, ή αν εφαρμοστεί, ενώ δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις αυτές, καθώς και αν εφαρμοστεί εσφαλμένα, η δε παραβίαση εκδηλώνεται είτε με ψευδή ερμηνεία, δηλαδή με την απόδοση στον κανόνα δικαίου έννοιας μη αληθινής ή μη αρμόζουσας ή έννοιας περιορισμένης ή στενής, είτε με κακή εφαρμογή, δηλαδή με εσφαλμένη υπαγωγή (ΟΛΑΠ 7/2006, ΟΛΑΠ 4/2005). Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 559 αρ. 19 ΚΠολΔ, αναίρεση επιτρέπεται, αν η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση και ιδίως, αν δεν έχει καθόλου αιτιολογίες ή έχει αιτιολογίες αντιφατικές ή ανεπαρκείς σε ζητήματα που ασκούν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Από την εν λόγω διάταξη, που αποτελεί κύρωση της παράβασης του άρθρου 93 παράγραφος 3 του Συντάγματος, προκύπτει ότι ο προβλεπόμενος από αυτή λόγος αναίρεσης ιδρύεται, όταν στην ελάχιστονα πρόταση του νομικού συλλογισμού δεν εκτίθενται καθόλου πραγματικά περιστατικά (έλλειψη αιτιολογίας) ή όταν τα εκτιθέμενα δεν καλύπτουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται βάσει του πραγματικού του εφαρμοστέου κανόνα δικαίου για την επέλευση της έννομης συνέπειας που απαγγέλλθηκε ή την άρνησή του (ανεπαρκής αιτιολογία), ή όταν αντιφάσκουν μεταξύ τους (ΟΛΑΠ 1/1999). Δεν υπάρχει, όμως, ανεπάρκεια αιτιολογιών, όταν η απόφαση περιέχει συνοπτικές, αλλά πλήρεις αιτιολογίες. Το κατά νόμο αναγκαίο περιεχόμενο της ελάχιστονα προτάσεως προσδιορίζεται από τον εκάστοτε εφαρμοστέο κανόνα ουσιαστικού δικαίου, του οποίου το πραγματικό πρέπει να καλύπτεται πλήρως από τις παραδοχές της αποφάσεως στο αποδεικτικό της πόρισμα και να μην καταλείπονται αμφιβολίες. Ελλείψεις δε αναγόμενες μόνον στην ανάλυση και στάθμιση των αποδεικτικών μέσων και γενικότερα ως προς την αιτιολόγηση του αποδεικτικού πορίσματος, αν αυτό διατυπώνεται σαφώς, δεν συνιστούν ανεπαρκείς αιτιολογίες (ΟΛΑΠ 661/ 1984). Περαιτέρω,

κατά το άρθρο 919 ΑΚ, όποιος με πρόθεση ζημίωσε άλλον κατά τρόπο αντίθετο προς τα χρηστά ήθη, έχει υποχρέωση να τον αποζημιώσει. Από τη διάταξη αυτή, η οποία είναι ειδική και συμπληρώνει εκείνη του άρθρου 914 ΑΚ, αφού επεκτείνει την αδικοπρακτική ευθύνη και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ευθέως δεν προσβλήθηκε ορισμένο δικαίωμα ή προστατευόμενο συμφέρον, σαφώς προκύπτει ότι προϋποθέσεις εφαρμογής της είναι: 1) Συμπεριφορά του δράστη (πράξη ή παράλειψη) αντικείμενη στα χρηστά ήθη, τέτοια δε συμπεριφορά υπάρχει όταν, κατ' αντικειμενική κρίση, σύμφωνα με τις αντιλήψεις του χρηστώ και εμφρόνως σκεπτόμενου κοινωνικού ανθρώπου, η συμπεριφορά του δράστη αντίκειται στην κοινωνική ηθική και στις θεμελιώδεις αρχές του δικαίου πάνω στις οποίες στηρίζεται το θετικό δίκαιο. 2) Η συμπεριφορά να συνοδεύεται από πρόθεση, έστω και με τη μορφή του ενδεχόμενου δόλου, προξενήσεως ζημίας, δηλαδή δεν είναι απαραίτητο ο δράστης να προέβη στη ζημιολογική πράξη ή παράλειψη με μόνο σκοπό τη ζημιά του άλλου, αλλά αρκεί να γνώριζε ότι με τη συμπεριφορά του αυτή ήταν δυνατή η επέλευση ζημίας στον άλλο και παρά ταύτα αυτός δεν θέλησε να αποστεί από αυτήν. 3) Να προκλήθηκε όντως ζημιά σε άλλον. 4) Να υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της συμπεριφοράς του δράστη και της ζημίας (ΑΠ 1664/2014, ΑΠ 43/2013). Στην προκείμενη περίπτωση, με την προσβαλλόμενη απόφαση το Εφετείο, κατά την ανέλεγκτη επί της ουσίας εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων, δέχθηκε ότι από τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρει, αποδείχθηκαν και τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: "Δυνάμει της υπ' αριθ. .../25.4.1991 σύμβασης, που καταρτίσθηκε στη Λάρισα μεταξύ του ενάγοντος και των νομίμων εκπροσώπων-Διευθυντού και Προϊσταμένου του Καταστήματος Λάρισας-της πρώην ανώνυμης τραπεζικής εταιρείας με την επωνυμία "...", καθολική διάδοχος της οποίας, λόγω συγχωνεύσεως δι' απορροφήσεως αυτής, είναι η εναγομένη Τράπεζα, παρασχέθηκε στον ενάγοντα πίστωση δι' ανοικτού (αλληλόχρεου) λογαριασμού, αόριστης διάρκειας, μέχρι του ποσού των 2.200.000 δραχμών, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και συμφωνίες που καθορίστηκαν με αυτή. Ειδικότερα καθορίστηκε ότι η πίστωση παρέχεται με επιτόκιο 30,50% και προμήθεια 1,50% ετησίως επί του ανωτάτου ποσού χρέωσης της πίστωσης κατά τη διάρκεια του μηνός, πληρωτέων ανά τρίμηνο (31.3., 30.6., 30.9., και 31.12 κάθε έτους), οπότε περιοδικώς ανά τρίμηνο θα κλείεται ο λογαριασμός, σε περίπτωση δε μη καταβολής τους θα ανατοκίζονται ανά τρίμηνο, δικαιουμένης της Τράπεζας να φέρει το ποσό αυτών σε χρέωση του λογαριασμού της πίστωσης, χωρίς ειδοποίηση του πιστούχου. Ότι η πίστωση δύναται, κατόπιν αιτήσεως του πιστούχου, να χορηγηθεί εν όλω ή εν μέρει και να εξοφληθεί και σε συνάλλαγμα και δη εις οιονδήποτε ξένο νόμισμα, τηρουμένων των συναλλαγματικών και πιστωτικών κανόνων. Στην περίπτωση αυτή το επιτόκιο της χρηματοδοτήσεως και τυχόν πρόσθετοι όροι θα καθορίζονται με πρόσθετη πράξη (άρθρ. 1 της σύμβασης). Ότι η χρήση του λογαριασμού της πίστωσης θα γίνεται υπό του πιστούχου, επί τη βάσει εγγράφου δηλώσεώς του προς τη δανείστρια, στην οποία θα δηλώνονται οι ανάγκες, που πρόκειται να καλυφθούν δια του αναλαμβανομένου ποσού, δαπάνες παγίων εγκαταστάσεων, κεφαλαίου κίνησης κλπ ... Ότι η πίστωση μπορεί να χρησιμοποιηθεί δι' αποδείξεως εκδιδομένης υπό του ιδίου και πληρωτέας από την Τράπεζα, ή και δι' εγγράφου εντολής του προς καταβολή σε τρίτους, διδομένης δι' απλής επιστολής (άρθρ. 6 της σύμβασης). Ακολούθως με μεταγενέστερες, εν συνόλω δέκα τρεις πρόσθετες πράξεις, το ποσό της πίστωσης ανήλθε σε 160.000.000 δραχμές. Συγκεκριμένα με την υπ' αριθμ. .../17.08.1992 πρόσθετη πράξη της άνω σύμβασης το ποσό της πίστωσης αυξήθηκε σε 3.200.000 δραχμές, με την υπ' αριθμ. .../02.01.1993 πρόσθετη πράξη το ποσό

της πίστωσης αυξήθηκε σε 3.700.000 δραχμές, με την υπ' αριθμ. .../29.06.1993 πρόσθετη πράξη το ποσό της πίστωσης αυξήθηκε σε 5.500.000 δραχμές, με την υπ' αριθμ. .../06.12.1993 το ποσό της πίστωσης αυξήθηκε σε 6.500.000 δραχμές, με την υπ' αριθμ. .../22.02.1994 πρόσθετη πράξη η πίστωση αυξήθηκε σε 11.000.000 δραχμές, με την υπ' αριθμ. .../22.09.1994 πρόσθετη πράξη η πίστωση αυξήθηκε σε 17.000.000 δραχμές, με την υπ' αριθμ. .../19.05.1995 πρόσθετη πράξη η πίστωση αυξήθηκε σε 21.000.000 δραχμές, με την υπ' αριθμ. .../28.08.1995 πρόσθετη πράξη η πίστωση αυξήθηκε σε 30.000.000 δραχμές, με την υπ' αριθμ. .../05.01.1996 πρόσθετη πράξη η πίστωση αυξήθηκε σε 35.000.000 δραχμές, με την υπ' αριθμ. .../14.04.1998 πρόσθετη πράξη η πίστωση αυξήθηκε σε 80.000.000 δραχμές με την υπ' αριθμ. .../07.10.1998 πρόσθετη πράξη η πίστωση αυξήθηκε σε 100.000.000 δραχμές, με την υπ' αριθμ. .../29.03.2000 πρόσθετη πράξη η πίστωση αυξήθηκε σε 120.000.000 δραχμές και με την υπ' αριθμ. .../31.05.2000 πρόσθετη πράξη η πίστωση αυξήθηκε σε 160.000.000 δραχμές, ήδη 469.552,46 ευρώ. Τέλος, με την από 24.04.2002 πρόσθετη πράξη τροποποιήθηκε μερικώς ο όρος 1 της αρχικής σύμβασης 7ίιστωσης, ειδικώς όσον αφορά στον καθορισμό του επιτοκίου, το οποίο ορίστηκε πλέον σε τρεις εκατοστιαίες μονάδες (3%) υψηλότερο από το βασικό επιτόκιο κίνησης, που ανακοινώνει η Τράπεζα δια του τύπου και κατά το χρόνο εκείνο ανέρχονταν σε 6,75% ετησίως. Κάνοντας χρήση του όρου της άνω σύμβασης περί χορήγησης πίστωσης και σε συναλλάγμα, στις 20.11.1998 χορηγήθηκε στον ενάγοντα πίστωση ποσού 21.340.618 γιεν Ιαπωνίας, που αντιστοιχούσε, με βάση την τότε ισοτιμία 2,3401 δραχμές προς 1 γιεν, σε 49.939.180 δραχμές (βλ. από 20.11.1998 απόδειξη αγοράς συναλλάγματος), για την οποία πραγματοποιήθηκε σχετική εγγραφή στον υπ' αριθμ. ... τηρούμενο λογαριασμό συναλλάγματος και αντίστοιχα χρεώθηκε ο υπ' αριθμ. ... τηρούμενος λογαριασμός σε δραχμές, μετά την αφαίρεση από την πιστώτρια Τράπεζα της προμήθειάς της, ύψους 10.000 δραχμών, με το ποσό των 49.929.180 δραχμών. Σημειώνεται ότι κατ' εκείνη τη χρονική περίοδο η Τράπεζα εφάρμοζε πολιτική στήριξης των δανείων που συνομολογούνταν στο συγκεκριμένο αλλοδαπό νόμισμα, εξαιτίας των εξασφαλιζόμενων χαμηλότερων επιτοκίων έναντι των κατά πολύ υψηλότερων στις περιπτώσεις δανεισμού σε δραχμές και προέτρεπε τους πελάτες της να συνομολογούν δάνεια σε γιεν, τονίζοντας τα πλεονεκτήματα της εν λόγω δανειοδότησης. Όμως, στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν αποδεικνύεται ότι κατά την ως άνω ημερομηνία (20.11.1998), καταρτίσθηκε πρόσθετη πράξη, κατά τον ανωτέρω αναφερθέντα σχετικό όρο του άρθρου 1 της σύμβασης πίστωσης, που να ρυθμίζει το επιτόκιο της χρηματοδοτήσεως και να διαλαμβάνει τυχόν πρόσθετους όρους. Στις 19.06.2001, οπότε η συναλλαγματική ισοτιμία δραχμής - γιεν είχε μεταβληθεί σημαντικά υπέρ του ιαπωνικού νομίσματος (3,2370 δραχμές προς 1 γιεν), η εναγόμενη, δια των αρμοδίων υπαλλήλων της, που ενήργησαν κατ' εντολήν και για λογαριασμό αυτής, μονομερώς, προέβη σε τροποποίηση - δραχμοποίηση της χορηγηθείσας πίστωσης σε γιεν και δη δραχμοποίησε όχι ποσό 21.340.618 γιεν, που στον υπ' αριθμ. ... τηρούμενο λογαριασμό συναλλάγματος εμφανίζονταν ως οφειλόμενο, αλλά ποσό 21.572.425 γιεν και χρέωσε τον τηρούμενο σε δραχμές λογαριασμό της πίστωσης με το ποσό των 69.829.940 δραχμών (21.572.425 γιεν X 3,2370 δραχμές), το οποίο έκτοτε τόκισε, απαίτησε και εισέπραξε τελικά περί το τέλος του έτους 2005. Από το όλο περιεχόμενο της σύμβασης πίστωσης δεν προκύπτει ότι η εναγόμενη Τράπεζα είχε τη δυνατότητα, χωρίς προηγούμενη σχετική εντολή του πιστούχου, αυτοβούλως και μονομερώς να προβεί στη δραχμοποίηση του ποσού της πίστωσης σε γιεν, χρεώνοντας με το αντίστοιχο ποσό τον τηρούμενο σε

δραχμές λογαριασμό της σύμβασης πίστωσης. Αντίθετα, προκύπτει ότι για οιαδήποτε χρέωση του σχετικού λογαριασμού θα έπρεπε να υποβληθεί σχετική δήλωση του πιστούχου, σε κάθε δε περίπτωση ο τελευταίος στερήθηκε της παρεχόμενης σ' αυτόν από τη σύμβαση πίστωσης δυνατότητας, εφόσον χορηγήθηκε πίστωση σε συνάλλαγμα, να εξοφληθεί και σε συνάλλαγμα. Το γεγονός ότι η Τράπεζα ενήργησε κατά τον ως άνω αντισυμβατικό τρόπο, ήτοι χωρίς εντολή, ουδέ καν προηγούμενη ενημέρωση του ενάγοντος, προκύπτει από το ότι στη σχετική από 19.06.2001 αίτηση - δήλωση κατάθεσης συναλλάγματος και γραμμάτιο εισπράξεως κάτω από τη σχετική ένδειξη δεν υπάρχει η υπογραφή αυτού, παρά μόνον η υπογραφή του ταμιά και του αρμόδιου για την έγκριση - θεώρηση υπαλλήλου αυτής. Εξάλλου, ουδέ η εναγόμενη Τράπεζα διατείνεται ότι ενήργησε ως άνω κατόπιν εντολής πιστούχου, αλλά υποστηρίζει ότι τη δεδομένη χρονική στιγμή, λόγω της συνεχώς αυξανόμενης τιμής του γιεν έναντι της δραχμής, επέλεξε να κλείσει τον τηρούμενο λογαριασμό της πίστωσης σε συνάλλαγμα, προκειμένου να μην επιβαρυνθεί έτι περαιτέρω ο πελάτης της. Ωφέλεια, όμως, από τη συγκεκριμένη της ενέργεια για τον πιστούχο δεν προέκυψε, παρά μόνον για την ίδια, η οποία καρπώθηκε τη διαφορά της συναλλαγματικής ισοτιμίας των δύο νομισμάτων, ενώ για τον πιστούχο προέκυψε σημαντική ζημία, εφόσον η αύξηση της τιμής του γιεν έναντι της δραχμής ήταν όλως συγκυριακή και πρόσκαιρη και ακολούθως η ισοτιμία των δύο νομισμάτων σταδιακά επανήλθε στα συνήθη επίπεδα. Συγκεκριμένα, μετά τη χορήγηση της πίστωσης σε συνάλλαγμα στις 20.11.1998, οπότε η ισοτιμία γιεν προς δραχμή, όπως προεκτέθηκε, ήταν 1 γιεν προς 2,3401 δραχμές, το γιεν είχε διαρκώς αυξανόμενη, τάση έναντι της δραχμής. Στις 19.06.2001, οπότε έγινε η δραχμοποίηση της πίστωσης σε συνάλλαγμα, το γιεν ήταν σημαντικά υπερτιμημένο, ήτοι 1 γιεν προς 3,232 δραχμές. Όμως, μετά τετράμηνο περίπου, ήτοι από 01.10.2001 και εντεύθεν χρονικό διάστημα η τιμή του γιεν έναντι της δραχμής άρχισε σταδιακά να πέφτει και η συναλλαγματική ισοτιμία των δύο νομισμάτων, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. έκθ. κατάθ. .../02.02.2009 έκθεση πραγματογνωμοσύνης του οικονομολόγου Ν. Κ., εκφραζόμενη σε δραχμές προκειμένου να είναι εμφανής η διαφορά, διαμορφώθηκε μετά εξάμηνο, ήτοι στις 19.12.2001 σε 1 γιεν προς 3,00 δραχμές, στις 03.01.2002 σε 1 γιεν προς 2,89 δραχμές, στις 03.01.2003 προς 2,780 δραχμές, στις 02.01.2004 προς 2,562 δραχμές, στις 03.01.2005 προς 2,477 δραχμές, στις 03.10.2005 προς 2,539 δραχμές και στις 30.12.2005 προς 2,481 δραχμές. Αν, συνεπώς, η εναγόμενη δεν ενεργούσε αντισυμβατικά, δραχμοποιώντας αυθαίρετα τη χορηγηθείσα πίστωση σε συνάλλαγμα, ο ενάγων θα εξακολουθούσε, ως και πρότερον να εκπληρώνει τις απορρέουσες από τη σύμβαση πίστωσης υποχρεώσεις του, χωρίς να επιβαρυνθεί από τη σημαντική υπερτίμηση της τιμής γιεν έναντι της δραχμής κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή και εξοφλούσε τη χορηγηθείσα σ' αυτόν πίστωση σε συνάλλαγμα με βάση την υφιστάμενη ισοτιμία των δύο νομισμάτων κατά το χρόνο εξόφλησης της οφειλής του ή του κλεισίματος του λογαριασμού, εφόσον στη σύμβαση δεν περιέχεται οιοσδήποτε όρος περί απόδοσης του ποσού της πίστωσης σε συνάλλαγμα με βάση την κατά το χρόνο χορήγησης της πίστωσης υφιστάμενη συναλλαγματική ισοτιμία των δύο νομισμάτων. Συνομολογείται από τα διάδικα μέρη ότι ο υπ' αριθμ. ... τηρούμενος λογαριασμός της πίστωσης σε δραχμές, χρεωστικό κονδύλιο του οποίου αποτέλεσε και το ποσό των 69.829.940 δραχμών από την ως άνω αντισυμβατική δραχμοποίηση του συναλλάγματος, εξοφλήθηκε περί τα τέλη του έτους 2005, πλην ελάχιστου υπολοίπου ύψους 20.160,31 ευρώ, το οποίο καταβλήθηκε μετά το κατά την 30.01.2007 οριστικό κλείσιμο του λογαριασμού. Ως εκ τούτου ο

υπολογισμός του ύψους της ζημίας, που υπέστη ο ενάγων από την ανωτέρω εκτεθείσα αντισυμβατική ενέργεια της εναγόμενης, θα γίνει με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία των δύο νομισμάτων κατά το χρόνο της εξόφλησης και δη κατά το από 03.10.2005 έως 30.12.2005 χρονικό διάστημα, εφόσον δεν προσδιορίζεται η επακριβής ημερομηνία της εξόφλησης προκειμένου να ληφθεί υπόψη η συναλλαγματική ισοτιμία της συγκεκριμένης ημέρας.

Συνεπώς, η Τράπεζα δραχμοποίησε όχι 21.340.618 γιεν αλλά 21.572.425 γιεν, που δεν υπάρχει και δεν εμφανίζεται ούτε και ως λογιστική εγγραφή στον τηρούμενο λογαριασμό Γης πίστωσης σε συνάλλαγμα και χρέωσε τον τηρούμενο λογαριασμό της πίστωσης σε δραχμές με 69.829.940 δραχμές (21.572.425 X 3,2370) ή 204.930,12 ευρώ, ενώ, αν δεν προέβαινε στην άνω αντισυμβατική ενέργειά της, ο ενάγων κατά το χρόνο εξόφλησης της πίστωσης θα κατέβαλε ποσό 54.183.829 δραχμές (21.340.618 γιεν X 2,539 δραχμές) ή 159.013,43 ευρώ. Η διαφορά αποτελεί τη ζημία που εξ αυτού του λόγου υπέστη ο ενάγων ανερχόμενη στο ποσό των 45.916,69 ευρώ (204.930,12 - 159.013,43). Βεβαίως, η ζημία που τελικώς υπέστη ο ενάγων είναι μεγαλύτερη, εφόσον αυτός επιβαρύνθηκε επιπλέον και με τους τόκους επί του άνω ποσού που επέβαλε η εναγόμενη Τράπεζα από το χρόνο της δραχμοποίησης και μέχρι την εξόφληση, πλην ο ενάγων με την ένδικη αγωγή δεν υπολογίζει και δεν αξιώνει την εξ αυτού του λόγου επελθούσα ζημία του. Η κατά τα ως άνω δραχμοποίηση του ποσού της σύμβασης πίστωσης σε συνάλλαγμα από την εναγόμενη, πέραν του ότι έγινε κατά παράβαση της σύμβασης πίστωσης, ήταν και παράνομη, ως αντικείμενη στα χρηστά και συναλλακτικά ήθη, εφόσον ουδείς συνετός και με φρόνηση μέσος κοινωνικός άνθρωπος θα προέβαινε σε ανάλογη ενέργεια το δεδομένο χρόνο που, ενόψει της σημαντικής υπερτίμησης του αλλοδαπού αυτού νομίσματος έναντι του εθνικού μας νομίσματος, η ζημία του θα ήταν βέβαιη. Εξάλλου, η επικείμενη είσοδος της χώρας μας στη ζώνη του ευρώ δημιουργούσε, τις προϋποθέσεις και τη βάσιμη προσδοκία ότι θα ανακόπτονταν η ανοδική πορεία της τιμής του γιεν έναντι της δραχμής και μετέπειτα ευρώ και θα επανέρχονταν η τιμή του στη συνήθη επίπεδα συναλλαγματικής ισοτιμίας, όπως και πράγματι συνέβη.

Συνεπώς, και αν ήθελε γίνει δεκτό ότι η Τράπεζα δεν ενήργησε κατά τον ως άνω τρόπο με αποκλειστικό σκοπό να βλάψει τον πελάτη της - πιστούχο, οπωσδήποτε όμως αυτή, αν και προέβλεψε ότι ήταν ενδεχόμενη η πρόκληση ζημίας σ' αυτόν από την άνω ενέργειά της, δεν απέσχε από την ενέργεια αυτή, από την οποία επήλθε και η ζημία αυτού. Η ενέργεια αυτή αποτέλεσε τον αναγκαίο όρο για την επέλευση της ζημίας και ήταν ικανή να επιφέρει και πράγματι επέφερε την ανωτέρω εκτιθέμενη ζημία στον ενάγοντα, που συνδέεται αιτιωδώς με την αντικείμενη στα χρηστά και συναλλακτικά ήθη συμπεριφορά της εναγόμενης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι κατά το ίδιο χρονικό διάστημα η εναγόμενη Τράπεζα, ομοίως αυθαιρέτως και αντισυμβατικά ενεργώντας δραχμοποίησε τις συμβάσεις πίστωσης σε ιαπωνικό νόμισμα που είχαν συνάψει και άλλοι πελάτες της με τους εκπροσώπους του ίδιου καταστήματος αυτής της Λάρισας. Εκ των υστέρων, όμως, μετά και την άμεση αντίδραση που συνάντησε από τους συγκεκριμένους πιστούχους, αναγνώρισε ότι η μονομερής και άνευ εντολής των πελατών της δραχμοποίηση των λογαριασμών τους, που τηρούνταν με βάση συμβάσεις πίστωσης σε γιεν, δεν προβλέπονταν από τις συμβάσεις αυτές και επέστρεψε σ' αυτούς τη συναλλαγματική διαφορά που στο μεταξύ είχε καρπωθεί (βλ. ενδεικτικά προσκομιζόμενες από 27.12.2001 ειδοποιήσεις πελατών της Ε. Τ. και

ΑΒΕΕ, στις οποίες αναγράφεται ότι λόγω τακτοποίησης διαφοράς που προέκυψε από δραχμοποίηση δανείου σε γιεν, χωρίς γνώση του πελάτη, επιστρέφεται ποσό στον μεν πρώτο 787.727 δραχμών, στη δε δεύτερη ανώνυμη εταιρεία 18.299.241 δραχμών), ανάλογες δε κινήσεις έγιναν και με λοιπούς πελάτες της (... Α.Ε, ... Α.Β.Ε.Ε.). Ο ενάγων, όμως, πεισθείς στις καθησυχαστικές διαβεβαιώσεις των υπαλλήλων της Τράπεζας ότι οι "φουσκωμένες" εγγραφές - χρεώσεις στο λογαριασμό του οφείλονταν στην αυξημένη υπέρ του γιεν ισοτιμία δραχμής - γιεν και ότι θα επανέρχονταν σε φυσιολογικά επίπεδα, όταν η τιμή του γιεν θα έπεφτε, δεν αντιλήφθηκε άμεσα την άνω αντισυμβατική και παράνομη ενέργεια των προστηθέντων υπαλλήλων της εναγόμενης Τράπεζας, παρά μόνον περίπου ενάμισυ έτος αργότερα, όταν διαπίστωσε ότι η οφειλή του παγιώθηκε και ότι η Τράπεζα επέβαλε πλέον τόκους επί του αυξημένου χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού της πίστωσης σε δραχμές. Σημειωτέον ότι το χρεωστικό υπόλοιπο του άνω λογαριασμού του στις 14.06.2001 ανέρχονταν στο ποσό των 38.760.914 δραχμών, το οποίο, μετά την κατά την 19.06.2001 αντισυμβατική και παράνομη δραχμοποίηση της πίστωσης σε γιεν και χρέωση αυτού με το ποσό των 69.829.940 δραχμών, ανήλθε στο ποσό των 108.590.854 δραχμών.....Αποτέλεσμα της ανωτέρω εκτεθείσας αδικοπρακτικής συμπεριφοράς της εναγομένης ήταν να υποστεί ο ενάγων μεγάλη ψυχική ταλαιπωρία και αναστάτωση, εφόσον με την ανατροπή του οικονομικού του προγραμματισμού συνεπεία της αντισυμβατικής και παράνομης ως άνω ενέργειας της εναγομένης κινδύνευσε η ομαλή λειτουργία της επιχείρησής του, αντιμετώπισε δυσκολίες στην πληρωμή άλλων υποχρεώσεών του, καθυστερώντας την εξόφλησή τους και προσβλήθηκε έτσι η εν γένει προσωπικότητά του, εμπορική του πίστη και επαγγελματική του υπόληψη και γενικά το εμπορικό του μέλλον. Για την ηθική βλάβη που υπέστη δικαιούται χρηματικής ικανοποίησης, που εν όψει του μεγέθους της ζημίας, της υπαιτιότητας της εναγομένης, της κοινωνικής κατάστασης του ενάγοντος αλλά και της οικονομικής κατάστασης αμφοτέρων των διαδίκων, εκτιμάται στο ποσό των 10.000 ευρώ, που κρίνεται εύλογο". Με τον πρώτο λόγο της αναίρεσης, ο αναιρεσείων αποδίδει στην προσβαλλόμενη απόφαση ότι τόσο ευθέως, όσο και εκ πλαγίου, με τη μορφή ανεπαρκών αλλά και αντιφατικών αιτιολογιών, εσφαλμένα ερμήνευσε και εφάρμοσε τη διάταξη του άρθρου 919 ΑΚ, δεχθείσα ότι συντρέχει η προϋπόθεση του παράνομου στην ενέργεια της απ' αυτήν δραχμοποίησης, ενώ η δραχμοποίηση την 19.6.2001 έγινε προκειμένου να μην επιβαρυνθεί περισσότερο ο αναιρεσίβλητος και καταστεί αδύνατη η αποπληρωμή του δανείου του, λόγω της διαρκώς, κατά την παραδοχή της απόφασης, αυξανόμενης τάσης του γιεν έναντι της δραχμής, και ενώ τύγγανε άγνωστο αν και τότε θα αποκαθίστατο η ισοτιμία του γιεν στο ύψος που βρισκόταν κατά το χρόνο της χορήγησης της πίστωσης και συνεπώς ήταν απόλυτα δικαιολογημένη και επιβεβλημένη, στηριζόμενη στα συναλλακτικά ήθη και συνήθειες, δεδομένου ότι και οι αποφάσεις των τραπεζών τυγχάνουν αποφάσεις σκοπιμότητας, λόγω του ότι διαχειρίζονται ξένα περιουσιακά στοιχεία, ήτοι αποδίδει στην αναιρεσιβαλλομένη τις πλημμέλειες από τους αρ. 1 και 19 του άρθρου 559 ΚΠολΔ. Ο λόγος αυτός είναι, ως προς την πλημμέλεια από τον αρ. 1 αόριστος, καθόσον δεν εκτίθεται το νομικό σφάλμα της προσβαλλόμενης απόφασης. Τέτοιο δε δεν είναι η περί του παρανόμου χαρακτήρα της συμπεριφοράς της αναιρεσείουσας παραδοχή. Υπό την επίφαση δε της συνδρομής των προϋποθέσεων θεμελίωσης των αιτιάσεων αυτών στο άρθρο 559 αρ. 1 ΚΠολΔ, πλήττεται η αναιρετικά ανέλεγκτη (άρθρο 561 παρ. 1 ΚΠολΔ) κρίση του δικαστηρίου της ουσίας, καθόσον οι σχετικές αιτιάσεις ανάγονται στην εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών,

την αιτιολόγηση και ανάλυση των αποδείξεων, σχετικά με το πιο πάνω ουσιώδες ζήτημα. Ο ίδιος λόγος, ως προς την πλημμέλεια από τον αρ. 19, είναι αφενός μεν αόριστος κατά το μέρος που διατείνεται αντιφατικότητα των αιτιολογιών, δεδομένου ότι δεν εκθέτει ποιες είναι οι αντιφατικές αιτιολογίες της απόφασης, ως προς δε το μέρος που αποδίδει ανεπάρκεια των αιτιολογιών, αβάσιμος, καθόσον οι παρατιθέμενες αιτιολογίες για το παράνομο της δραχμοποίησης είναι σαφείς και πλήρεις.

Με το άρθρο 873 του ΑΚ ορίζεται ότι "η σύμβαση με την οποία γίνεται υπόσχεση ή αναγνώριση χρέους, έτσι ώστε να γεννιέται ενοχή ανεξάρτητα από την αιτία του χρέους, είναι έγκυρη αν η υπόσχεση ή η δήλωση για την αναγνώριση γίνει εγγράφως. Έγγραφη υπόσχεση ή δήλωση αναγνώρισης, που δεν αναφέρει την αιτία του χρέους, λογίζεται σε περίπτωση αμφιβολίας ότι έγινε με τέτοιο σκοπό". Από την διάταξη αυτή συνάγεται, ότι η αναφερόμενη σ' αυτήν αυτοτελής και ετεροβαρής ενοχή από έγγραφη αφηρημένη υπόσχεση ή αναγνώριση χρέους γεννιέται, όταν τα μέρη είχαν πρόθεση να δημιουργήσουν ενοχή ανεξάρτητη από την αιτία, πράγμα που εξακριβώνεται από την ίδια την δήλωση και τις συντρέχουσες περιστάσεις, γι' αυτό και δεν βλάπτει απλή αναφορά της αιτίας, όταν αυτή γίνεται διηγηματικώς ή αορίστως (ΟΛΑΠ 2088/1989), διότι άλλως η μνεία της αιτίας καθιστά τη σύμβαση αιτιώδη, σύμφωνα με τον ερμηνευτικό κανόνα της παραγράφου 2 της πιο πάνω διάταξης, εκτός αν προκύπτει από το περιεχόμενο του εγγράφου ή και από άλλα στοιχεία σαφής και αναμφισβήτητη βούληση των δικαιοπρακτούντων προς δημιουργία αυτοτελούς ενοχής ανεξάρτητης από την αιτία του χρέους. Εξάλλου, η σύμβαση με την οποία αναγνωρίζεται η υποχρέωση που κάποιος έχει από ορισμένη αιτία δεν προβλέπεται μεν ρητά στον Αστικό Κώδικα, ισχύει όμως με βάση το άρθρο 361 αυτού, που καθιερώνει την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων. Αυτή η σύμβαση διαφέρει από εκείνη της αφηρημένης υπόσχεσης ή αναγνώρισης χρέους, ιδρύει νέα, αυτοτελή και ανεξάρτητη από την αιτία βάση υποχρέωσης, με συνέπεια εκείνος που αναγνωρίζει την από ορισμένη αιτία οφειλή του να μην μπορεί πλέον να προτείνει τις ενστάσεις, τις οποίες είχε από την κύρια αιτία, η οποία κατά τούτο δεν εξετάζεται πλέον, διασφαλιζόμενη από ενδεχόμενα ελαττώματά της με την αναγνωριστική σύμβαση, εφόσον αυτή έχει καταρτισθεί εγγράφως, εκτός αν προκύπτει από το περιεχόμενό της διαφορετική βούληση των συμβαλλομένων. Ως δημιουργική νέου λόγου υποχρέωσης για τον οφειλέτη και νέας βάσης αγωγής για τον δανειστή η αιτιώδης αναγνώριση χρέους διακρίνεται από τις επιβεβαιωτικές υφισταμένων ενοχών δηλώσεις, που αποβλέπουν στην παροχή απλού αποδεικτικού μέσου προς τον δανειστή για την ύπαρξη του χρέους. Η αιτιώδης αναγνώριση χρέους, σε αντίθεση με την αφηρημένη υπόσχεση ή αναγνώριση χρέους, δεν υπόκειται σε τύπο, εκτός αν με τη σύμβαση αναγνωρίζεται υποχρέωση, για την ανάληψη της οποίας ο νόμος απαιτεί την τήρηση τύπου, οπότε πρέπει να τηρηθεί ο τύπος αυτός και για τη σύμβαση αναγνώρισης (άρθρο 875 του ΑΚ). Είναι ζήτημα πραγματικό, αν αναφορικώς με κάποια έννομη σχέση αναλαμβάνεται νέα αυτοτελής υποχρέωση και ο χαρακτήρας που δόθηκε σ' αυτή με τη δήλωση βουλήσεως των μερών ή αν ομολογούνται απλώς ορισμένα γεγονότα για την παροχή αποδεικτικού μέσου στον δανειστή. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, το Εφετείο, όπως ανωτέρω εκτέθηκε το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασής του, δέχθηκε, κατά την ανέλεγκτη κρίση του, ότι μετά τη δραχμοποίηση του ποσού της πίστωσης από την αναιρεσείουσα την 19.6.2001, ο αναιρεσίβλητος δεν αντιλήφθηκε άμεσα την αντισυμβατική και παράνομη αυτή ενέργεια

των υπαλλήλων της τράπεζας, πεισθείς και στις καθυστερημένες διαβεβαιώσεις των τελευταίων ότι οι "φουσκωμένες" εγγραφές-χρεώσεις στο λογαριασμό του οφείλονταν στην αυξημένη ισοτιμία του γιεν έναντι της δραχμής και ότι θα επανέρχονταν σε φυσιολογικά επίπεδα όταν θα έπεφτε η τιμή του γιεν, αλλά και επειδή το χρονικό αυτό διάστημα η προσοχή του ήταν στραμμένη στην αντιμετώπιση σοβαρού προβλήματος υγείας της συζύγου του και της εξαιτίας αυτού του λόγου ανάγκης συνεχούς μετάβασης στο εξωτερικό, ότι αντιλήφθηκε την ως άνω ενέργεια τη δραχμοποίησης μετά ενάμισυ έτος περίπου, όταν διαπίστωσε ότι η οφειλή του με βάση το χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού είχε παγιωθεί σε μεγαλύτερο από την πραγματική ποσό και ότι επ' αυτού του ποσού η τράπεζα υπολόγιζε και τους τόκους. Περαιτέρω, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δέχεται και τα εξής: "Ο ενάγων, όμως, πεισθείς στις καθυστερημένες διαβεβαιώσεις των υπαλλήλων της Τράπεζας ότι οι "φουσκωμένες" εγγραφές-χρεώσεις στο λογαριασμό του οφείλονταν στην αυξημένη υπέρ του γιεν ισοτιμία δραχμής - γιεν και ότι θα επανέρχονταν σε φυσιολογικά επίπεδα, όταν η τιμή του γιεν θα έπεφτε, δεν αντιλήφθηκε άμεσα την άνω αντισυμβατική και παράνομη ενέργεια των προστηθέντων υπαλλήλων της εναγόμενης Τράπεζας, παρά μόνο περίπου ενάμισυ έτος αργότερα, όταν διαπίστωσε ότι η οφειλή του παγιώθηκε και ότι η Τράπεζα επέβαλε πλέον τόκους επί του αυξημένου χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού της πίστωσης σε δραχμές. Σημειωτέον ότι το χρεωστικό υπόλοιπο του άνω λογαριασμού του στις 14.06.2001 ανέρχονταν στο ποσό των 38.760.914 δραχμών, το οποίο, μετά την κατά την 19.06.2001 αντισυμβατική και παράνομη δραχμοποίηση της πίστωσης σε γιεν και χρέωση αυτού με το ποσό των 69.829.940 δραχμών, ανήλθε στο ποσό των 108.590.854 δραχμών. Στην καθυστερημένη διαπίστωση από τον ενάγοντα της αντισυμβατικής και παράνομης ενέργειας των προστηθέντων της εναγόμενης συνέβαλε και το γεγονός ότι κατ' εκείνο το χρονικό διάστημα η όλη προσοχή του ήταν στραμμένη στο σοβαρό πρόβλημα υγείας που αντιμετώπιζε η σύζυγός του (νεοπλασματική ασθένεια), προς αντιμετώπιση της οποίας απαιτήθηκαν επανειλημμένες μεταβάσεις τους στο εξωτερικό και διάθεση ιδιαίτερα σημαντικών χρηματικών ποσών. Ο ενάγων αναγκάστηκε ως εκ τούτου, με την από 05.09.2003 ιδιόχειρη επιστολή που απηύθυνε προς την εναγομένη, να ζητήσει τη ρύθμιση της οφειλής του, διότι, όπως το ύψος αυτής είχε διαμορφωθεί από την αντισυμβατική και παράνομη ενέργεια της εναγομένης σε συνδυασμό και με τις απρόβλεπτες δαπάνες, στις οποίες είχε υποβληθεί, λόγω της ασθένειας της συζύγου του, δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στις από τη σύμβαση πίστωσης απορρέουσες υποχρεώσεις του με ορατό τον κίνδυνο η Τράπεζα να προβεί σε καταγγελία αυτής. Το αίτημα του ενάγοντος περί ρύθμισης της οφειλής του έγινε δεκτό από την εναγομένη και στις 14.11.2003 συντάχθηκε από τους αρμοδίους υπαλλήλους αυτής το από την ίδια ημερομηνία έγγραφο, υπογραφέν από τον ενάγοντα, στο οποίο γίνεται αναφορά ότι ο τελευταίος αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει σε πίστωση του τηρούμενου λογαριασμού της υπ' αριθμ. .../25.4.1991 σύμβασης πίστωσης το ποσό των 244700 ευρώ σε μηνιαίες δόσεις ποσού 7000 ευρώ καθεμία από τις πρώτες έξι δόσεις και ποσού 8108 ευρώ καθεμία από τις εν συνόλω είκοσι πέντε υπόλοιπες. Η αποπληρωμή, όμως, των ως άνω καθορισθέντων δόσεων δεν κατέστη εφικτή από τον ενάγοντα, γεγονός που επιδείνωσε έτι περαιτέρω τη θέση του. Ακολούθησαν νέες συνεννοήσεις με τους αρμοδίους υπαλλήλους της Τράπεζας που κατέληξαν στην υπογραφή από τον ενάγοντα του υπό τον τύπο της εκ μέρους του ιδίου επιστολής, από 30.03.2005 προδιατυπωθέντος από αυτούς εγγράφου, στο οποίο αναφέρεται ότι ο ενάγων αποδέχεται πλήρως και αναγνωρίζει

ανεπιφύλακτα την οφειλή, που κατά την ημέρα εκείνη ανέρχονταν στο ποσό των 150119,67 ευρώ, πλέον τόκων από 01.01.2005, που απορρέει από την υπ' αριθμ. .../25.05.1991 σύμβαση πίστωσης και ρυθμίζεται η εξόφληση του ποσού αυτού στις αναφερόμενες σ' αυτό δόσεις. Ήδη η εναγομένη υποστηρίζει ότι ο ενάγων με τα προαναφερθέντα από 14.11.2003 και 30.3..2005 έγγραφα αναγνώρισε ρητά και ανεπιφύλακτα πλήρως την οφειλή, που απέρρεε από την υπ' αριθμ. .../25.4.1991 σύμβαση πίστωσης δι' ανοικτού αλληλοχρέου λογαριασμού, χρεωστικό κονδύλιο του οποίου αποτέλεσε και το ποσό 69829940 δραχμών, που προέκυψε από την επίδικη δραχμοποίηση, άλλως εκ των υστέρων ενέκρινε αυτή, αφού την εξόφλησε στα τέλη του έτους 2005. Η εναγομένη, με τον άνω ισχυρισμό της, όπως εκτιμάται από το Δικαστήριο, προς απόρριψη της αγωγής, κατά το μέρος που στηρίζεται στη σύμβαση πίστωσης, προβάλλει την ένσταση ότι καταρτίστηκε μεταξύ τους σύμβαση αιτιώδους αναγνώρισης χρέους και ως εκ τούτου ο ενάγων δεν μπορεί να προβάλλει ενστάσεις που αφορούν την υποκείμενη αιτία. Όμως, η μη προβλεπόμενη ρητά από τον ΑΚ, ως άνω σύμβαση, με την οποία αναγνωρίζει κάποιος το χρέος που έχει από ορισμένη αιτία, διεπόμενη από το άρθρο 361 του ίδιου Κώδικα, ισχύει δεσμευτικά για τους συμβαλλόμενους, αρκεί το περιεχόμενό της, να μην προσκρούει σε απαγορευτικό νόμο ή στα χρηστά ήθη..... Όμως, στην προκειμένη περίπτωση, ο ενάγων με τη θέση της υπογραφής του στο προδιατυπωθέν από τους προστηθέντες της εναγομένης κείμενο του από 30.03.2005 εγγράφου δεν επιθυμούσε την ίδρυση νέας ενοχικής σχέσης μεταξύ τους, που να αποτελεί νέα αυτοτελή βάση υποχρέωσης προς εκπλήρωση της οφειλής του, δηλαδή ενοχή αυτοτελή και ανεξάρτητη από την υποκείμενη αιτία της σύμβασης πίστωσης, ουδέ εξ άλλου ήταν αυτή η επιδίωξη και της Τράπεζας, παρά μόνον η τελευταία στόχευε στην απόκτηση αποδεικτικού μέσου που να τη διασφαλίζει από το εμφιλοχωρήσαν ελάττωμα στη σύμβαση, συνεπεία της αντισυμβατικής χρέωσης του τηρούμενου λογαριασμού προς εξυπηρέτηση αυτής με το κονδύλιο των 69829940 δραχμών από τη δραχμοποίηση της σύμβασης πίστωσης σε συνάλλαγμα. Ο ενάγων, μη έχοντας τη δυνατότητα να επιτύχει κατ' άλλο τρόπο τη ρύθμιση της οφειλής του, υπέγραψε το εν λόγω έγγραφο, διότι, άλλως, κινδύνευε η Τράπεζα να καταγγείλει τη σύμβαση πίστωσης, με αποτέλεσμα να καταστεί ληξιπρόθεσμο και άμεσα απαιτητό το σύνολο της οφειλής του με τις εντεύθεν δυσμενείς συνέπειες για τον ίδιο αναφορικά με την οικονομική του πίστη στις συναλλαγές και το εντεύθεν μέλλον της επιχείρησής του. Η εναγομένη, κάνοντας χρήση της εξουσιαστικής - κυριαρχικής της θέσης έναντι του πιστούχου, διατύπωσε η ίδια το περιεχόμενο του από 30.03.2005 εγγράφου, το οποίο ο τελευταίος αναγκάστηκε να υπογράψει, χωρίς η εμπεριεχόμενη σ' αυτό δήλωσή του περί ανεπιφύλακτης αναγνώρισης της οφειλής του από τη σύμβαση πίστωσης να αντικατοπτρίζει την πραγματική του βούληση αλλά ήταν εξουσιαστική και επιβεβλημένη από την εναγομένη και ως τοιαύτη αντικείμενη στα χρηστά ήθη με περαιτέρω συνέπεια την ακυρότητα αυτής (άρθρα 178, 179 ΑΚ), όπως βάσιμα ισχυρίζεται ο ενάγων, αντενιστάμενος, παραδεκτώς με την προσθήκη των προτάσεών του υποστήριξε ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου και επαναφέρει με τις προτάσεις του ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου τον άνω ισχυρισμό του περί ακυρότητας της δήλωσης αναγνώρισης της οφειλής του, όπως αυτή εμπεριέχεται στο από 30.03.2005 έγγραφο. Θα πρέπει, όμως, να λεχθεί ότι εφόσον στην ένδικη αγωγή συρρέουν αξιώσεις από τη σύμβαση πίστωσης και από αδικοπραξία, ακόμη και η τυχόν παραδοχή της προβληθείσας από την εναγομένη ένστασης περί αναγνώρισης της οφειλής από τον ενάγοντα, δεν θα επέφερε το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα της απόρριψης της αγωγής, αφού

κατά το μέρος που αυτή, κατά την επικουρική της βάση, βρίσκει νόμιμο έρεισμα στην αδικοπραξία, κατά τα προαναφερθέντα, αποδεικνύεται ως βάσιμη και κατ' ουσίαν". Με τις ως άνω παραδοχές το Εφετείο δεν παραβίασε ευθέως ή εκ πλαγίου, με ανεπαρκείς, ασαφείς και αντιφατικές αιτιολογίες τη διάταξη του άρθρου 873 ΑΚ, αφού αξιολογώντας το περιεχόμενο της έγγραφης συμφωνίας των διαδίκων για την οφειλή του αναιρεσίβλητου προς την αναιρεσείουσα, τις εν γένει περιστάσεις και χρησιμοποιώντας προς τούτο τους κανόνες της λογικής και της κοινής πείρας για τη διαπίστωση του αληθινού περιεχομένου της δήλωσης βουλήσεως του αναιρεσίβλητου με τις ως άνω έγγραφες επιστολές του, κατέληξε στη διαπίστωση ότι δεν καταρτίσθηκε με αυτές νέα ενοχική σχέση που αποτελεί νέα αυτοτελή βάση υποχρέωσης προς εκπλήρωση της παροχής, δηλαδή ενοχή αυτοτελής και ανεξάρτητη από την υποκείμενη αιτία, αλλά οι συμβαλλόμενοι θέλησαν και απέβλεψαν μόνο στην παροχή αποδεικτικού μέσου για την ύπαρξη του χρέους για τη διασφάλισή της από ενδεχόμενο ελάττωμα εξαιτίας της αντισυμβατικής δραχμοποίησης, ούτε και εκείνες των άρθρων 178 και 179 ΑΚ, δεχθέν ακυρότητα της αναγνώρισης χρέους με τις επιστολές αυτές, ως αντικείμενης στα χρηστά ήθη. Επομένως, όσα αντίθετα προβάλλονται με το δεύτερο λόγο αναίρεσης, εκ του άρθρου 559 αρ. 1 και 19 ΚΠολΔ, είναι αβάσιμα.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 238 ΑΚ, με την οποία ορίζεται, ότι η συγκατάθεση που παρέχεται μετά την επιχείρηση της δικαιοπραξίας (έγκριση), εφόσον δεν ορίζεται το αντίθετο, ανατρέχει στο χρόνο της δικαιοπραξίας, προκύπτει, ότι η έγκριση, ως καταρχήν άτυπη δικαιοπραξία, μπορεί να είναι ρητή ή και σιωπηρά, η ύπαρξη δε της έγκρισης εξετάζεται και αυτεπαγγέλτως, καθόσον αφορά την υπόσταση της πληρεξουσιότητας (ΟΛΑΠ 1408/1984), ενώ, παράλληλα, η έγκριση αφορά τις πράξεις και όχι το πρόσωπο. Επί σιωπηρής όμως έγκρισης πρέπει τα περιστατικά, που επικαλείται εκείνος που προβάλλει την έγκριση, να μην αφήνουν καμιά αμφιβολία, ότι η από αυτά συναγόμενη βούληση του άλλου επέχει την έγκριση της δικαιοπραξίας (ΑΠ 1502/2011, ΑΠ 2166/2007). Εξάλλου, ο εκ του άρθρου 559 αριθ. 8 ΚΠολΔ λόγος αναίρεσης, ιδρύεται αν το δικαστήριο έλαβε υπόψη του πράγματα που δεν προτάθηκαν ή δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης. Ως "πράγματα" νοούνται οι αυτοτελείς ισχυρισμοί που τείνουν στη θεμελίωση, κατάλυση ή παρακώλυση του ασκούμενου με την αγωγή, ένσταση ή αντένσταση ουσιαστικού δικαιώματος, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται, πλην άλλων, και η κύρια ή επικουρική βάση της αγωγής και τα προς θεμελίωση αυτών και των συναφών αιτημάτων πραγματικά περιστατικά. Δεν αποτελούν "πράγματα" και άρα δεν ιδρύεται ο ως άνω λόγος αναίρεσης αν δεν ληφθούν υπόψη οι ισχυρισμοί που αποτελούν απλή ή αιτιολογημένη άρνηση της αγωγής, καθώς και οι ισχυρισμοί που συνιστούν επιχειρήματα ή συμπεράσματα των διαδίκων ή του δικαστηρίου από την εκτίμηση των αποδείξεων. Δεν ιδρύεται επίσης ο λόγος αυτός αναίρεσης αν το δικαστήριο που δίκασε, έλαβε υπόψη τον ισχυρισμό που προτάθηκε και τον απέρριψε για οποιοδήποτε λόγο, τυπικό ή ουσιαστικό (ΑΠ 493/2015, ΑΠ 49/2012). Με τον τρίτο λόγο αναίρεσης, η αναιρεσείουσα αποδίδει στην προσβαλλομένη απόφαση την πλημμέλεια από τον αρ. 8 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, με την αιτίαση ότι το Εφετείο δεν έλαβε υπόψη τον ισχυρισμό που νόμιμα είχε προτείνει στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο και είχε επαναφέρει ενώπιόν του με λόγο έφεσης, ότι δηλαδή ο αναιρεσίβλητος με την από 5.9.2003 επιστολή του προς αυτήν, με την οποία ζητούσε τη ρύθμιση της οφειλής του, ενέκρινε ρητά τη δραχμοποίηση που αυτή ενέργησε, ισχυρισμός που αποτελούσε καταλυτική ένσταση των

αγωγικών αξιώσεων αυτού. Όμως, όπως προκύπτει από την παραδεκτή επισκόπηση της προσβαλλόμενης απόφασης, το Εφετείο αναφέρει ότι η αναιρεσείουσα πρότεινε το συγκεκριμένο ισχυρισμό, πλην όμως στη συνέχεια εκτίμησε και απέρριψε αυτόν ως αβάσιμο με την ίδια αιτιολογία με την οποία έκρινε αβάσιμο και τον ισχυρισμό περί αναγνώρισης του χρέους και συνεπώς ο λόγος αυτός της αναίρεσης είναι αβάσιμος.

Τέλος, ο λόγος αναίρεσης ότι "λαθεμένα το εκδόν την προσβαλλόμενη απόφαση Δικαστήριο, δεν εφάρμοσε τη διάταξη του άρθρου 236 ΑΚ", είναι अपαράδεκτος, ως εντελώς άοριστος.

Κατ' ακολουθία, πρέπει να απορριφθεί η από 25.6.2015 αίτηση για αναίρεση της 359/2014 απόφασης του Τριμελούς Εφετείου Λάρισας και να διαταχθεί, κατά την παρ. 4 του άρθρου 495 ΚΠολΔ, που προστέθηκε με το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 4055/2012, η εισαγωγή στο δημόσιο ταμείο των παραβόλων που κατατέθηκαν από την αναιρεσείουσα υπέρ του Δημοσίου και του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., κατά την άσκηση της αίτησης αναίρεσης και επισυνάφθηκαν στη σχετική .../26.6.2015 έκθεση κατάθεσης της Γραμματέα του Εφετείου Λάρισας. Δικαστικά έξοδα δεν θα επιδικαστούν καθόσον ο αναιρεσίβλητος δεν παραστάθηκε στη δίκη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 25.6.2015 αίτηση της ανώνυμης τραπεζικής εταιρείας με την επωνυμία "...." για αναίρεση της 359/2014 απόφασης του Τριμελούς Εφετείου Λάρισας.

Διατάσσει την εισαγωγή στο δημόσιο ταμείο των παραβόλων υπέρ του Δημοσίου και υπέρ του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. που κατατέθηκαν κατά την άσκηση της αναίρεσης.

ΚΡΙΘΗΚΕ και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 9 Ιανουαρίου 2018.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΗΣ και νυν Πρόεδρος Αρείου Πάγου Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΗΚΕ στην Αθήνα σε δημόσια συνεδρίαση, στο ακροατήριό του, στις 8 Φεβρουαρίου 2018.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ